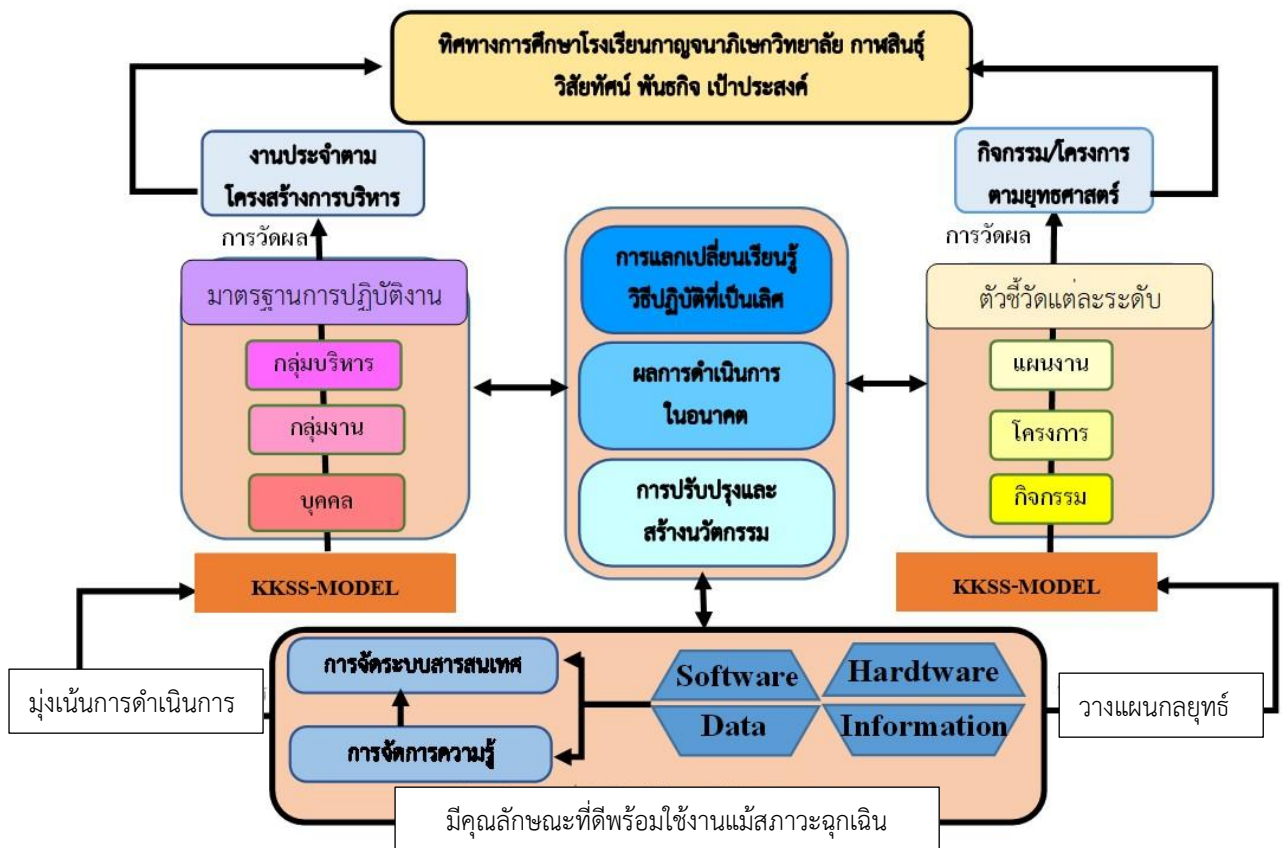

หมวด 4

การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

(Measurement, Analysis and Knowledge Management)

โรงเรียนได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การบรรลุซึ่งทิศทางของโรงเรียน คือการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ซึ่งกำหนดให้อยู่ภายใต้งานตามโครงสร้างการบริหาร ทั้งงานภายใต้โครงสร้างการบริหาร และโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ.2564 – 2567) และถูกนำไปปฏิบัติภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปี ดังปรากฏในภาพที่ 4.1

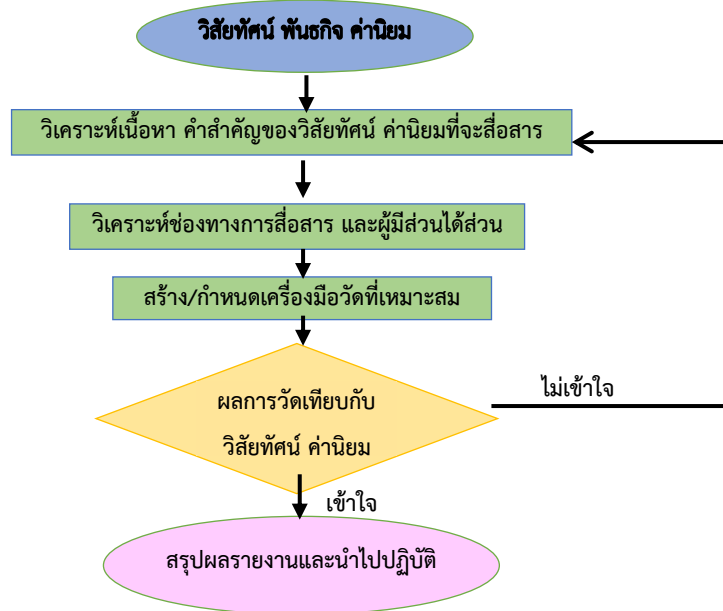
ภาพที่ 4.1 ความสัมพันธ์ของระบบงานตามโครงสร้างการบริหารและแผนกลยุทธ์

4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน (Measurement, Analysis, and Improvement of Organization Performance)

ก. การวัดผลการดำเนินการ (PERFORMANCE Measurement)

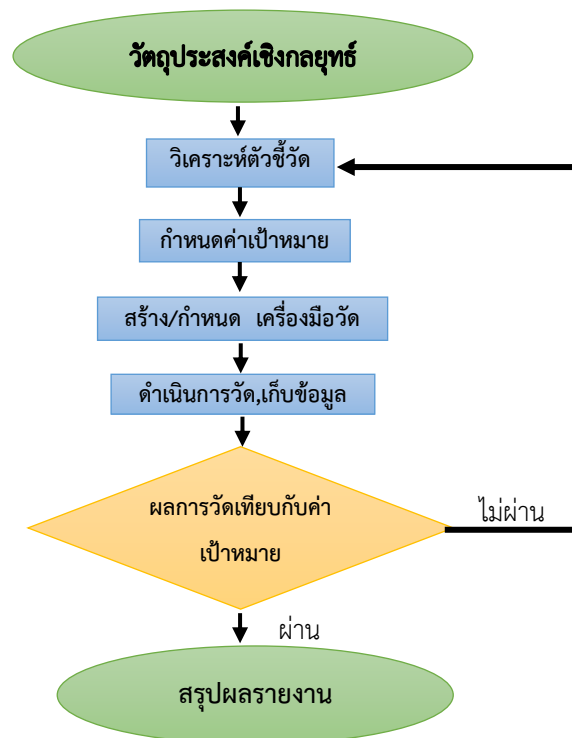
(1) ตัววัดผลการดำเนินการ (PERFORMANCE MEASURE)

โรงเรียนได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม โดยผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูได้ศึกษานโยบาย จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของ สพฐ. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ศึกษาบริบท และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แล้วนำไปสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนโดยการกำกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ ได้กำหนดให้มีการวัด วิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 กระบวนการกำหนดการวัดผลการสื่อสารวิสัยทัศน์ และค่านิยม

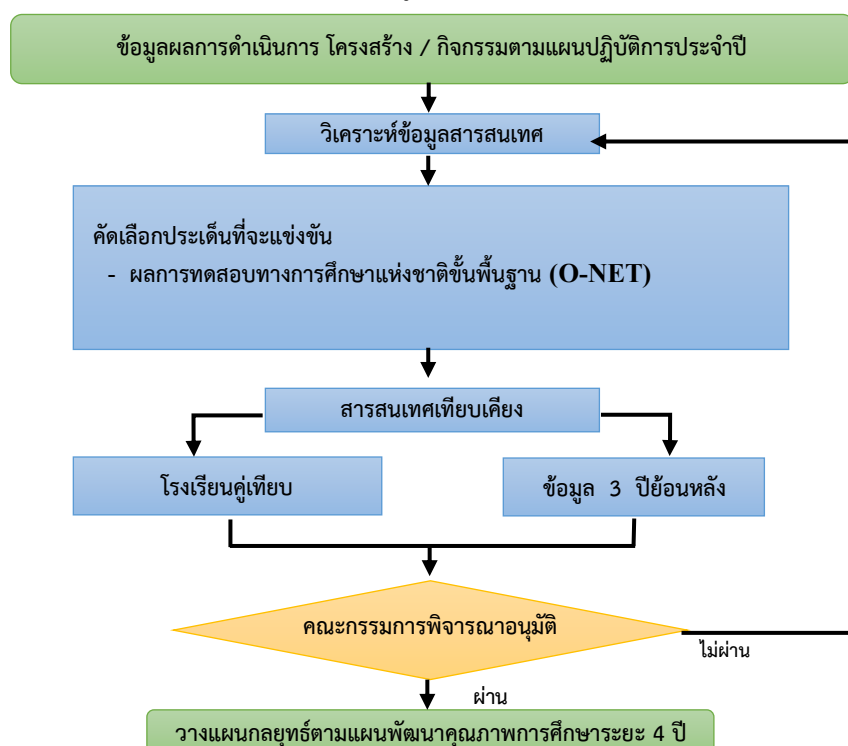
โรงเรียนได้มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระยะ 4 ปี (พ.ศ.2564 – 2567) ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการกำหนดตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์สำคัญที่กำหนดไว้ นั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการที่จะใช้ตัวชี้วัดไปสู่การวัดวิเคราะห์ และกำหนดกลยุทธ์ โรงเรียนมีระบบของการดำเนินการ ดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 กระบวนการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการวัดผลการดำเนินการ

(2) ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Data)

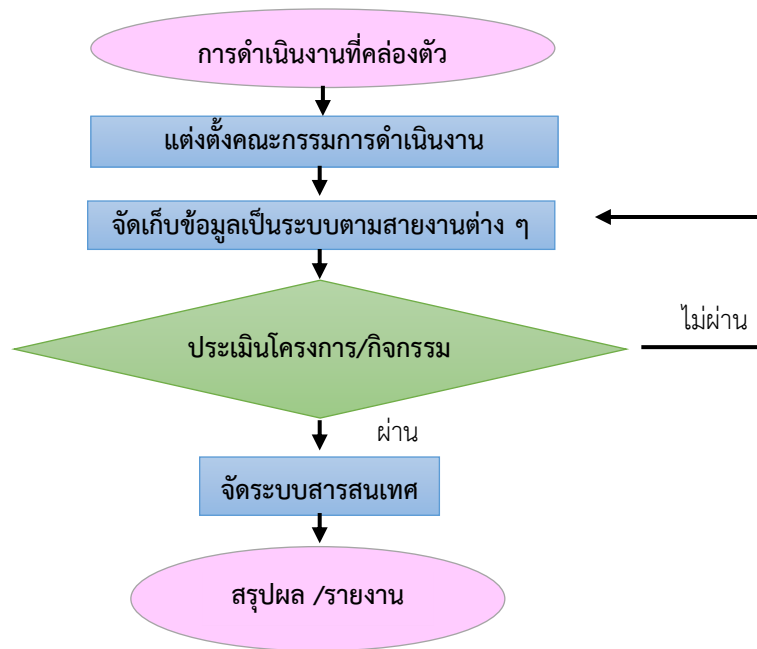
กระบวนการเลือกข้อมูลเชิงเปรียบเทียบของโรงเรียน เริ่มจากแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านผลการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความได้เปรียบ ความท้าทาย เพื่อประเมินสภาพของโรงเรียน จากนั้นเลือกประเด็นที่จะแข่งขันและเลือกโรงเรียนคู่เทียบ ซึ่งโรงเรียนใช้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ 1 ด้าน คือ ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เชิงเปรียบเทียบ คือ เปรียบเทียบข้อมูล 3 ปีย้อนหลัง ของโรงเรียนเอง และเปรียบเทียบกับโรงเรียนคู่เทียบ ศึกษาข้อมูลที่โรงเรียนคู่เทียบ ประสบผลสำเร็จ แล้วนำข้อมูลในด้านต่าง ๆ มาจัดทำเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงตัวชี้วัดและการดำเนินการให้สูงขึ้นในอนาคต และให้มีประสิทธิภาพเทียบเคียงโรงเรียนคู่เทียบ ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 กระบวนการเลือกและใช้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

(3) ความคล่องตัวของการวัดผล (Measurement Agility)

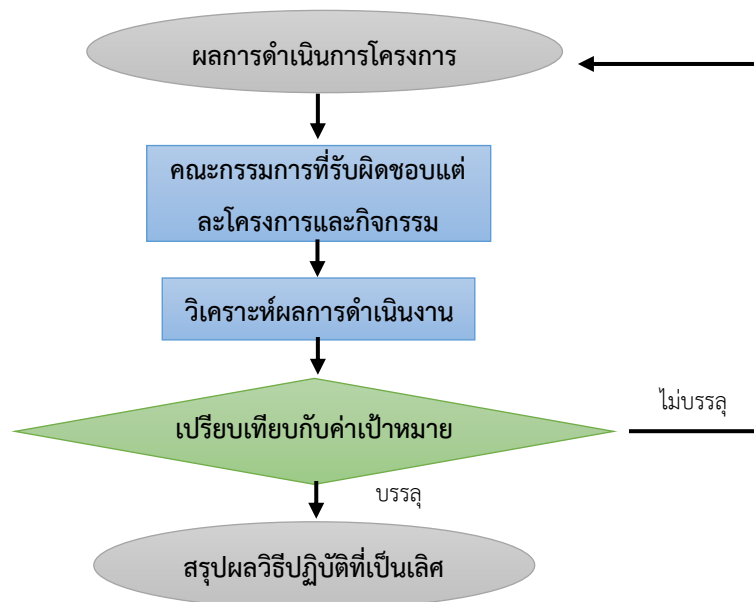
เนื่องจากโรงเรียนมีกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพด้วยระบบคุณภาพ PDCA ดังนั้นในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายโรงเรียนจึงได้วางระบบเพื่อวัดผลการดำเนินการ เป็นการสร้างความมั่นใจต่อนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าโรงเรียนสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานแต่ละส่วนมีความชัดเจน มีการมอบหมายอำนาจการตัดสินใจในแต่ละระดับ และมีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลนั้นแต่ละฝ่าย/กลุ่มงาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้ จะมีการจัดกระทำข้อมูล ประมวลผล และจัดทำรายงานประจำปี เพื่อสรุปเป็นข้อมูลสารสนเทศที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการต่อไป ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 การกำกับดูแลความคล่องตัว

ข. การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ (Performance Analysis and Review)

โรงเรียนมีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ และงาน/โครงการเปรียบเทียบกับเป้าหมายและคู่เทียบ เพื่อให้การแก้ปัญหาและการให้บริการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างมีประสิทธิภาพ ดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ

ค. การปรับปรุงผลการดำเนินการ (PERFORMANCE Improvement)

(1) ผลการดำเนินการในอนาคต (Future PERFORMANCE)

โรงเรียนได้นำผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หากพบว่าผลการดำเนินการไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โรงเรียนจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาหาวิธีการจัดการกับปัญหานั้น พร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบ และกำหนดระยะเวลาการทำงานให้แล้วเสร็จไว้ในแผนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานภายใต้ระบบการควบคุมภายใน (Internal Control System)

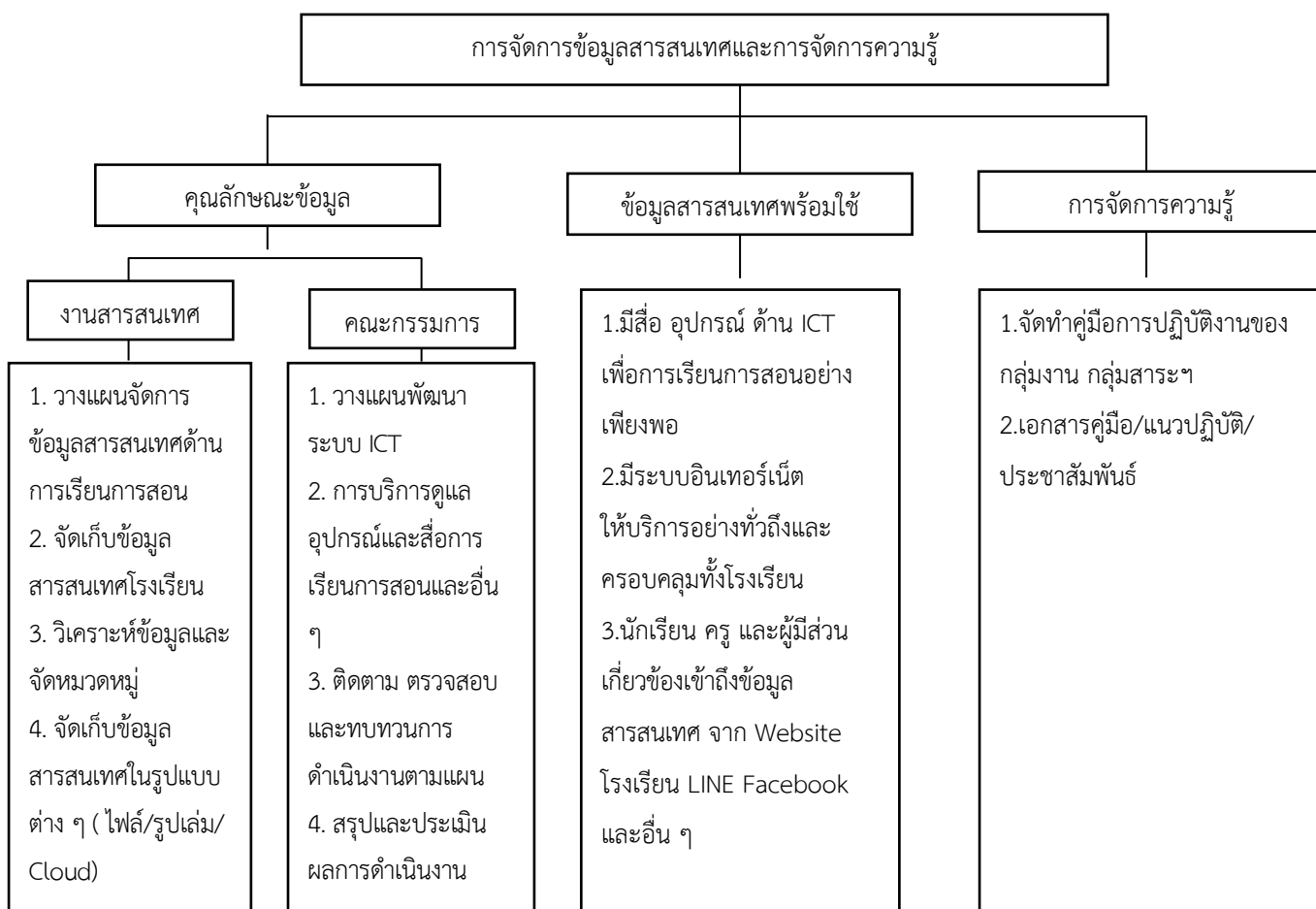
(2) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและนวัตกรรม (Continuous Improvement and INNOVATION)

โรงเรียนได้ทบทวนผลการดำเนินการ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้นำเอาประเด็นผลการดำเนินการแต่ละประเด็นไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลังจากนั้นได้นำผลการสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น แล้วนำเอาประเด็นที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงส่งกลับไปให้คณะทำงานในระดับกลุ่มงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ หามาตรการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4.2 การจัดการสารสนเทศ และการจัดการความรู้ (Information, and Knowledge Management)

ก. ข้อมูล และสารสนเทศ (Data and Information)

โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 การจัดการข้อมูลสารสนเทศ

(1) คุณภาพ (Quality)

โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการสารสนเทศ วิเคราะห์ระบบสารสนเทศ กำหนดขอบเขตงานสารสนเทศโรงเรียน ออกแบบเครื่องมือเพื่อจัดเก็บข้อมูล จากกลุ่มบริหารงาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มั่นใจว่าถูกต้อง ครอบคลุมครบถ้วน เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบัน ทันทต่อเหตุการณ์ มีความปลอดภัยและพร้อมต่อการใช้งาน โดยผ่านลักษณะต่าง ๆ เช่น ชั้นไฟร์วอลล์ (Firewall) ชั้นจำกัดการเข้าถึงในระดับผู้ใช้ กำหนดการเป็นเจ้าของข้อมูล เช่น ครูเข้าถึงข้อมูลนักเรียนได้ แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ ยกเว้นผู้ดูแลระบบ ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงเท่านั้น นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการอบรมให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความรู้ในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ตามความจำเป็นก่อนใช้งานจริง ทำให้ผู้ใช้เกิดทักษะในการเข้าถึงระบบ เช่น ระบบ SGS Online ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบ DMC ระบบ ToSchool ระบบ School Hub ระบบ School Mam ระบบ FET - Free Timetabling Software

ข้อมูลและสารสนเทศ ถูกจัดเก็บในรูปแบบเอกสารและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Website โรงเรียน Google App for Education, Facebook, LINE เพื่อให้บริการบุคลากร ผู้ส่งมอบพันธมิตร ผู้ให้ความร่วมมือ รวมทั้งนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางดังกล่าวได้ตลอดเวลา

(2) ความพร้อมใช้งาน (Availability)

โรงเรียนมีการทำให้ข้อมูลสารสนเทศมีคุณภาพ ยังมีกระบวนการทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นทั้งแบบ offline และ online พร้อมใช้งานสำหรับผู้ใช้ทุกกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร รวมทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ โดยมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน คือ งานสารสนเทศ โรงเรียนมีการกำหนดกลุ่มผู้ใช้ชัดเจน มีการกำหนดข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้งาน สำหรับแต่ละกลุ่ม โดยมีการสำรวจความต้องการการใช้งานข้อมูลสารสนเทศแต่ละกลุ่มก่อน จากนั้นนำมาออกแบบ/ปรับปรุง ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลและคัดเลือกข้อมูลให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้เพื่อให้มีสารสนเทศที่พร้อมใช้งานและสามารถเข้าถึงได้ในแต่ละกลุ่มจากนั้นจึงดำเนินการติดตั้งเพื่อใช้งานและมีการปรับปรุงสารสนเทศและฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการ ของผู้ใช้งานได้ทันเวลา ซึ่งมีกระบวนการทำให้ข้อมูลสารสนเทศพร้อมใช้งาน ดังนี้

1) มีการวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียนและระบบบริหารจัดการในทุกฝ่าย

2) จัดให้มีเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพสูง โดยมีบุคลากรของโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลบำรุงรักษา สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

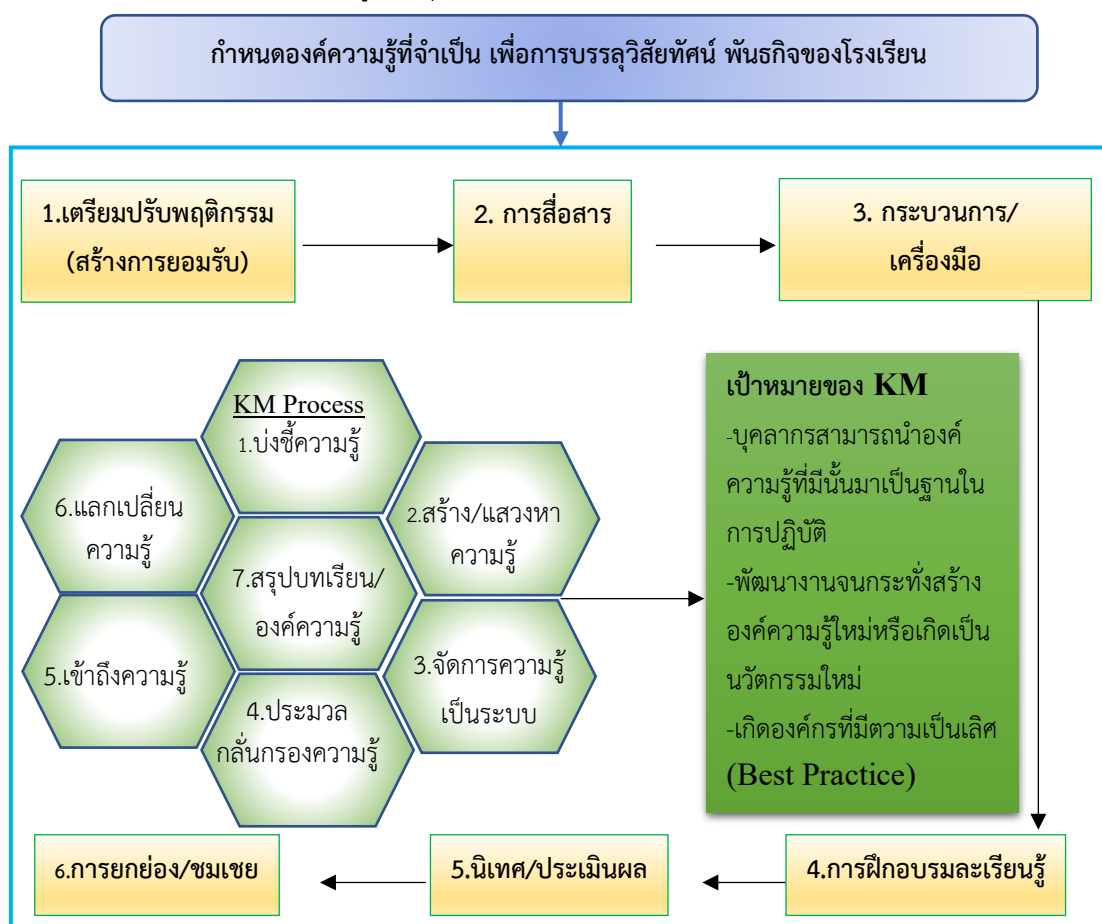
3) แต่งตั้งกรรมการจัดทำและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ โดยโรงเรียนให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบด้านระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ระบบ SGS Online ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบ DMC ระบบ ToSchool ระบบ School Hub ระบบ School Mam ระบบ FET - Free Timetabling Software โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศเพื่อบริการนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ไปใช้ในการตัดสินใจให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร

ข. ความรู้ขององค์กร (Organizational Knowledge)

(1) การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

โรงเรียนเริ่มต้นจัดองค์ความรู้โดยการประเมินองค์กรก่อนเพื่อให้ทราบว่า โรงเรียนควรสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นใดบ้างเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถทำงานได้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ซึ่งได้ข้อสรุปว่า โรงเรียนควรสร้างองค์ความรู้หลัก ๆ 2 ส่วน คือองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการของกลุ่มบริหารงาน เพื่อถ่ายทอดขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติงาน และองค์ความรู้ที่เกิดจากการถ่ายทอดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล จากนั้นจึงดำเนินการสร้างองค์ความรู้ โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

เตรียมการปรับพฤติกรรมของครูและบุคลากรในโรงเรียน สร้างความเข้าใจเรื่องการสร้างองค์ความรู้ ทำให้ครูและบุคลากรยอมรับการเปลี่ยนแปลง สื่อสารให้เข้าใจถึงขั้นตอนการดำเนินการ คิดค้นกระบวนการและจัดเตรียมเครื่องมือ ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ร่วมกันสร้างองค์ความรู้ตามกระบวนการ KM จากนั้นรวบรวมความรู้และนำไปถ่ายทอดแบ่งปันในรูปแบบ สารกัญญาณาภิเชกวิทยาลัย กาศสินธุ์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อนำกลับไปปรับปรุงการดำเนินการครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและเกิดความยั่งยืนพัฒนาเป็นนวัตกรรมหรือนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปเป็นแนวทางการดำเนินการต่อไป ยกย่อง ชมเชย ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรดังภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.8 ระบบการจัดการองค์ความรู้

(2) วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

โรงเรียนได้มีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน โดยการประชุมครูและบุคลากรทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย และมีการประเมินผลงาน ปรับปรุงกระบวนการ โดยเรียนรู้ซึ่งกันและกัน งานสารสนเทศและประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะรายงานผลงานที่ได้รับการคัดสรรให้เป็นผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เผยแพร่ลงในวารสารโรงเรียน Website โรงเรียน และบรรจุในรายงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสำหรับโรงเรียน รายงานต้นสังกัด

ในทุก ๆ ปีการศึกษา โรงเรียนได้มีการลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ (MOU) ทั้งภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการประชุมวางแผนเพื่อคัดเลือกหน่วยงานที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ แนวคิด นวัตกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาบุคลากรในองค์กรนำไปสู่การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

(3) การเรียนรู้ระดับองค์กร (Organizational LEARNING)

โรงเรียนได้วางแผนกลยุทธ์และการบริหารความเสี่ยงที่มีการทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เพื่อเป็นการปรับปรุงกิจกรรมของครูและบุคลากรในโรงเรียน สร้างความเข้าใจร่วมกันในการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ในการจัดระบบบริหารจัดการดำเนินงานโรงเรียนด้วย ระบบ SGS Online ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบ DMC ระบบ ToSchool ระบบ School Hub ระบบ School Mam ระบบ FET - Free Timetabling Software โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในการนำ ToSchool ระบบ School Hub ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในการจัดการข้อมูลของนักเรียนและ มีการติดตามประเมินผลการนำระบบบริหารจัดการไปใช้ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานพิเศษให้เกิดประสิทธิภาพ และยั่งยืน